

Asia: VN/33945/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle lukiolain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Yleisiä huomioita esitysluonnoksesta

-

2. Oppimisen tukea ja erityisopetusta koskevat säädösehdotukset

Laissa säädettäisiin opiskelijoiden oikeudesta tukiopetukseen ja erityisopetukseen. Tiedonsiirtoa perusopetuksen ja lukiokoulutuksen välillä lisättäisiin sellaisten opiskelijoiden osalta, joilla on ollut perusopetuksen päättyessä voimassa oleva päätös erityisestä tuesta.

Pykälässä 28 esitetyn mukaisesti opiskelijalla olisi oikeus erityisopetukseen, jos hän todennettujen oppimisvaikeuksien vuoksi tarvitsisi erityisopetusta oppimäärän osaamistavoitteiden saavuttamiseksi eikä tukiopetus tai muu oppimisen tuki olisi riittävää opiskelijan tuen tarpeiden kannalta. Esityksessä tulee tarkentaa, millä tavoilla oppimisvaikeudet tulee todentaa, jotta oikeus erityisopetukseen syntyy.

Saman pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi myös perusopetuksessa tehtävän erityisen tuen päätöksen tietojen siirrosta. Samanaikaisesti Lukiolakia koskevan muutosesityksen kanssa on lausunnoitavana Perusopetuslakia koskeva muutosesitys, jossa on esitetty muutosta liittyen tehostettuun ja erityiseen tukeen. Miten mahdollinen lakimuutos heijastuisi tähän?

On erittäin kannatettavaa, että erityisopetuksen tarvetta voidaan - ja on usein syytäkin - arvioida yhteistyössä opiskeluhoillon toimijoiden kanssa, mutta on hyvä huomata, ettei tämä ole velvoittavaa, vaan erityisopetusta voidaan tarpeen mukaan järjestää myös esimerkiksi ilman psykologin tutkimuksia.

3. Lukiokoulutuksen rahoitusperusteita koskevat säädösehdotukset

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että lukionrahoitukseen kuuluva pienten lukioden korotus uudistettaisiin tukemaan koulutuksen saavutettavuutta ja sivistyksellisten oikeuksien toteutumista. Pienten lukioden elinvoiman vahvistaminen on erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien nuorten kannalta tärkeää. Kaikki nuoret eivät ole valmiita muuttamaan toiselle paikkakunnalle isoihin jättilukioihin toisen asteen opintojen alkaessa, ja on tärkeää, että lukiokoulutusta pystytään jatkossakin järjestämään myös pienillä paikkakunnilla.

4. Englanninkielistä lukiokoulutusta, opiskelijavalintaa ja ylioppilastutkintoa koskevat säädösehdotukset

Lukiolakiin ja ylioppilastutkintolakiin ehdottavilla muutoksilla mahdollistettaisiin englanninkielisen ylioppilastutkinnon suorittaminen tiukasti rajatuin kriteerein, mikä edellyttää mahdollisuutta järjestää lukiokoulutusta englannin kielellä. On kannatettavaa, että lainsäädännössä huomioidaan vieraskieliset nuoret ja mahdollistetaan esimerkiksi vasta maahan muuttaneiden lukio-opintojen suorittaminen. Samanaikaisesti on kuitenkin tärkeää tukea opinnoissa Suomeen integroitumista myös opettamalla suomen tai ruotsin kieltä riittävällä laajuudella osana opintoja.

5. Taito- ja taideaineiden ylioppilaskoetta koskevat säädösehdotukset

Esityksen myötä jatkossa olisi mahdollisuus suorittaa taito- ja taideaineen koe osana ylioppilastutkintoa. Uudistus nostaisi taito- ja taideaineiden osaamisen muiden oppiaineiden rinnalle, mikä todennäköisesti toimisi kannustimena opiskelijoille, joiden vahvuudet painottuvat taito- ja taideaineisiin. Uudistus myös tukisi niitä opiskelijoita, jotka aikovat hakeutua lukion jälkeen taidealalle tai liikunta-alalle sekä mahdollistaisi nykyistä paremmin lukiokoulutuksen nuorille, joilla on kapea-alaisia oppimisvaikeuksia, kuten esimerkiksi matematiikan oppimisvaikeus, kun yhden pakolliseen kokeen voisi korvata taito- ja taideaineen kokeella.

6. Tilauskoulutusta koskevat säädösehdotukset

-

7. Muut kommentit

-

Gergov Vera
Suomen Psykologiliitto - Ammatti- ja yhteiskuntasuhdepäällikkö